

ADI:.....
SOYADI:.....
SINIFI: .....NO: .....

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 12. SINIFLAR
1. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEK SINAVI

ALDIĞI PUAN

CEVAP
ANAHTARI

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

A.2.16. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

1. Naim Efendi, mektubun yalnız bu kadarcık yerini okuduktan sonra tekrar gözlüklerini çıkardı, mahfazasına koydu. Mahfazayı tekrar çekmecenin üzerine bıraktı ve büyük bir saffetle adeta yalvarır gibi Servet Bey'in yüzüne baktı ( )

"Ne dersiniz ( ) Acaba bunu da yaptılar mı?" dedi.

Servet Bey, müstehzi bir tavır takınmıştı:

"Olabilir a, bunda o kadar harikulade ne var ( ) efendim?" diye cevap verdi.

Bunun üzerine Naim Efendi, ellerini kavuşturdu, gözlerini yere dikti ve damadı izahatını bitirip gidinceye kadar artık bir kelime söylemedi.

Servet Bey'in izahatı ise hayli uzun sürdü. Fakat Naim Efendi dinlemiyor ( ) işitmiyordu. Sanki idrak ve şuuru üzerine Servet Bey'in, "Olabilir a, bunda o kadar harikulade ne var?" cümlesi bir yumruk gibi inmiş ve onu benliğinin ta içerilerine doğru itmişti ( )

Parçada ayraçlarla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir? (5 x 4 = 20 puan)

(:)(?)(,)(,)(.)

B.1-B.12 kazanım ve açıklamaları için bk. EK 5

2. **Küçürek hikâyenin özellikleri dikkate alınarak bir küçürek hikâye yazınız. (Puanlama yapılırken metin içerisindeki bütünlüğe - giriş, gelişme, sonuç- (20 puan), yazım kurallarına (5 puan) ve noktalama işaretlerine (5 puan) dikkat edilecektir.)**

TORTU

Sadece kemanını vermedim. Yıllar sonra yeğenine armağan ettim. O da öğrenememiş doğru dürüst, evlerinin bir duvarına asmış.

Ben zaten hiç beceremedim, hiçbir şey, iç yangını anılar yaratmaktan başka.

Vüs'at O. BENER, Kara Tren

ESKİŞEHİR

3, 4 ve 5. soruları şiirden hareketle cevaplayınız.

BURSA'DA ZAMAN

Bursa'da bir eski cami avlusu,
Küçük şadırvanda şakırdıyan su;
Orhan zamanından kalma bir duvar...
Onunla bir yaşta ihtiyar çınar
Eliyor dört yana sakın bir günü.
Bir rüyadan arta kalmanın hüznü
İçinde gülüyor bana derinden.
Yüzlerce çeşmenin serinliğinden
Ovanın yeşili göğün mavisi
Ve mimarların en ilâhisi.

Bir zafer müjdesi burda her isim:
Sanki tek bir anda gün, saat, mevsim
Yaşıyor sihri geçmiş zamanın
Hâlâ bu taşlarda gülen rüyanın.
Güvercin bakışlı sessizlik bile
Çınlıyor bir sonsuz devam vehmiyle.
Gümüşlü bir fecrin zafer aynası,
Muradiye, sabrın acı meyvası,
Ömrünün timsali beyaz Nilüfer,
Türebeler, camiler, eski bahçeler,
Şanlı hikâyesi binlerce erin
Sesi nabzım olmuş hengâmelerin
Nakleder yâdını gelen geçene.

Bu hayâle uyur Bursa her gece,
Her şafak onunla uyanır, güler
Gümüş aydınlıkta serviler, güller
Serin hülyasıyla çeşmelerinin.
Başındayım sanki bir mucizenin,
Su sesi ve kanat şakırtılarından
Billûr bir âvize Bursa'da zaman.

Yeşil türbesini gezdik dün akşam,
Duyduk bir musikî gibi zamandan
Çinilere sinmiş Kur'an sesini.

Fetih günlerinin saf neşesini
Aydınlanmış buldum tebessümünle.

İsterdim bu eski yerde seninle
Başbaşa uyumak son uykumuzu,
Bu hayâl içinde... Ve ufkumuzu
Çepçevre kaplasın bu ziya, bu renk,
Havayı dolduran uhrevî âhenk..
Bir ilâh uykusu olur elbette
Ölüm bu tılsımlı ebediyette,
Belki de rüyâsı bu cetlerin,
Beyaz bahçesinde su seslerinin.

A.1.4. Şiirin nazım biçimini ve nazım türünü tespit eder.

3. Şiirin şekil ve içerik özellikleri incelendiğinde, hangi nazım biçimi ile yazıldığını belirtiniz. (15 puan)

Saf Şiir/ Serbest Şiir/ Öz Şiir

A.1.5. Şiirdeki mazmun, imge ve edebî sanatları belirleyerek bunların anlama katkısını değerlendirir.

Bu hayâle uyur Bursa her gece,
Her şafak onunla uyanır, güler

4. Yukarıdaki dizelerde yer alan söz sanatını yazınız. (15 puan)

Teşhis (kişileştirme) sanatı

A.1.9. Şiiri yorumlar.

5. “Çok katmanlı şiirler” kavramını, çok katmanlı bir anlatıma sahip olan “Bursa’da Zaman” şiirinden hareketle açıklayınız. (20 puan)

Şair; yoğun imgeleri ve zengin şiirsel söylemi sayesinde her okunuştta okuyucusuna başka dünyanın kapılarını açan “Bursa’da Zaman” şiirinde, “zaman” ve “rüya” kavramlarını özgün imgelerle somutlaştırmıştır. Bu somutlaştırmayı yaparken söz sanatlarına, anlamın kapalı olmasına dikkat etmiş; mecazi ifadelere ve imgelere yoğun olarak yer vermiştir. Bu sayede her okur kendi duygu ve düşünce dünyası çerçevesinde farklı anlamlara ulaşmıştır. Dilin bu kullanımı ise çok katmanlı anlatım olarak ifade edilir. Bu anlatımdan yola çıkarak “Çok katmanlı şiirler” kavramı ortaya çıkmıştır.

Bu örnek yazılı sınav soruları Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan birinci dönem ikinci ortak yazılı sınavlara yönelik konu soru dağılım tablolarındaki senaryolardan 11. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.